

شرح اسماء الله الحُسنى

تأليف:

شیخ عبدالرحمن بن شیخ یوسف

متخلص به همت

به راجع: محمد مدنی

هدیه از طرف: شیخ احمد بن شیخ محمد بن شیخ احمد مدنی

انتشارات ایلاف

سرشناسه	: یوسف، عبدالرحمن، ۱۲۷۴-۱۳۱۵ق.
عنوان و نام پدیدآور	: شرح اسماء الله الحسنی / تألیف شیخ عبدالرحمن بن شیخ یوسف متخلص به همت؛ به اهتمام و تصحیح محمد مدنی.
مشخصات نشر	: شیراز: ایلاف، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
شابک	: 978-964-198224-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: خدا -- نامها
موضوع	: God -- Name
موضوع	: خدا -- صفات
موضوع	: God-- Attributes
شناسه افزوده	: مدنی، محمد، ۱۳۲۵ - مصحح
رده بندی کنگره	: ۲۱۸BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۳۰۸۹۱

انتشارات ایلاف

شیراز، خیابان فردوسی، نبش کوچه‌ی ۱۲، ساختمان شماره‌ی ۱۹، طبقه‌ی همکف،
تلفن: ۳۲۲۴۹۳۱۷ - ۰۷۱ - همراه: ۰۹۱۷۷۰۲۳۱۷۵

نام کتاب: شرح اسماء الله الحسنی

تألیف: شیخ عبدالرحمن بن شیخ یوسف

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

به تصحیح: محمد مدنی

نوبت چاپ: اول، بهار، ۱۳۹۹

ویراستار: مجید احمدی

چاپ: دنا

ناشر: ایلاف

طرح جلد: ثوبان احمدی

ISBN: 978-964-198-224-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۸-۲۲۴-۱

فهرست

۱۱.....	مقدمه
۲۲.....	«الْأَمَةُ»:
۲۳.....	«الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ»:
۲۵.....	«الْمَلِكُ»:
۲۶.....	«الْقُدُّوسُ»:
۲۶.....	«السَّلَامُ»:
۲۷.....	«الْمُؤْمِنُ»:
۲۸.....	«الْمُهَيَّمِنُ»:
۲۹.....	«الْعَزِيزُ»:
۳۰.....	«الْجَبَّارُ»:
۳۰.....	«الْمُتَكَبِّرُ»:
۳۱.....	«الْخَالِقُ»:
۳۱.....	«الْبَارِئُ»:
۳۲.....	«الْمُصَوِّرُ»:
۳۳.....	«الْغَفَّارُ»:
۳۵.....	«الْقَهَّارُ»:

- ٣٦..... «الْوَهَّابُ»:
- ٣٧..... «الرَّزَّاقُ»:
- ٣٨..... «الْفَتَّاحُ»:
- ٤٠..... «الْعَلِيمُ»:
- ٤٢..... «الْقَاضِي»:
- ٤٢..... «الْبَاسِطُ»:
- ٤٣..... «الْحَافِظُ»:
- ٤٣..... «الرَّافِعُ»:
- ٤٤..... «المُعِزُّ»:
- ٤٤..... «المُذِلُّ»:
- ٤٥..... «السَّمِيعُ»:
- ٤٥..... «البَصِيرُ»:
- ٤٧..... «الحَكَمُ»:
- ٤٨..... «الْعَدْلُ»:
- ٤٨..... «اللَّطِيفُ»:
- ٤٩..... «الْخَبِيرُ»:
- ٥٠..... «الْخَلِيمُ»:
- ٥٢..... «الْعَظِيمُ»:
- ٥٣..... «الْعَفُورُ»:
- ٥٣..... «الشَّكُورُ»:

۵۴.....	«الْعَلِيَّ»:
۵۵.....	«الْكَبِيرُ»:
۵۷.....	«الْحَفِیْظُ»:
۵۸.....	«الْمُقِیْتُ»:
۶۱.....	«الْحَسِیْبُ»:
۶۲.....	«الْمَلِیْلُ»:
۶۳.....	«الرَّیْمُ»:
۶۶.....	«الرَّیْبُ»:
۶۷.....	«الْمُجِیْبُ»:
۶۸.....	«الْوَاسِعُ»:
۶۹.....	«الْحَكِیْمُ»:
۶۹.....	«الْوَدُودُ»:
۷۲.....	«الْمَجِیْدُ»:
۷۳.....	«الْبَاعِثُ»:
۷۴.....	«الشَّهِیْدُ»:
۷۵.....	«الْحَقُّ»:
۷۶.....	«الْمَوْكِلُ»:
۷۷.....	«الْقَوِیُّ»:
۷۷.....	«الْمَتِیْنُ»:
۷۸.....	«الْوَلِیُّ»:
۷۹.....	«الْحَمِیْدُ»:

- ٨٠ «المُحْصِي»
٨٠ «المُبْدِي»
٨١ «المُعِيدُ»
٨١ «المُحْيِي»
٨٢ «الْمُبِيتُ»
٨٢ «الزَّيُّ»
٨٣ «الْقَيُّومُ»
٨٥ «الوَاجِدُ»
٨٥ «الْمَاجِدُ»
٨٥ «الوَاحِدُ»
٨٥ «الْأَحَدُ»
٨٧ «الصَّمَدُ»
٨٩ «الْقَادِرُ الْمُقْتَدِرُ»
٩٠ «الْمُقَدِّمُ الْمُؤَخِّرُ»
٩٠ «الْأَوَّلُ»
٩٠ «الْآخِرُ»
٩١ «الظَّاهِرُ»
٩١ «الْبَاطِنُ»
٩٣ «الْوَالِي»
٩٣ «الْمُتَعَالِي»

۹۴.....	«الْبَرُّ»:
۹۹.....	«التَّوَابُ»:
۱۰۱.....	«الْمُنْتَقِمُ»:
۱۰۲.....	«الْعَفْوُ»:
۱۰۳.....	«الرَّوْفُ»:
۱۰۴.....	«مَا أَيْ الْوَلَدُ»:
۱۰۵.....	«ذُو جَلَالٍ وَإِكْرَامٍ»:
۱۰۶.....	«الْمُقْسِطُ»:
۱۰۶.....	«الْجَامِعُ»:
۱۰۹.....	«الْعَنَى»:
۱۰۹.....	«الْمُعْنَى»:
۱۱۰.....	«الْمُعْطَى»:
۱۱۰.....	«الْمَانِعُ»:
۱۱۱.....	«الضَّارُّ»:
۱۱۱.....	«الْمَنَافِعُ»:
۱۱۲.....	«النُّورُ»:
۱۱۳.....	«الْهَادِي»:
۱۱۴.....	«الْبَدِيعُ»:
۱۱۵.....	«الْبَاقِي»:
۱۱۶.....	«الْوَارِثُ»:
۱۱۷.....	«الرَّشِيدُ»:

«الصَّبُورُ»: ١١٨

خَاتِمَةُ الْكِتَابِ: ١٢٠

في المناجات الجامعة للأسماء الله الحسنى للشارح ١٢١

www.ketab.ir

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله وأصحابه وأزواجه وذريته أجمعين.

کتابي نه تقاضا خوانندگان و علاقه‌مندان محترم می‌گردد «شرح اسماء الله الحسنى» را بنامدارم. حوم شيخ عبدالرحمن بن شيخ يوسف بن شيخ محمد بن شيخ اسحق بن شيخ يوسف بن شيخ محمد بن حضرت شيخ عبدالقادر قدس الله أسرارَهُ وتَمَّ اللهُ جَمْعُ بِالرَّحْمَةِ وَالرَّضْوَانِ وَأَسْكَنَنَا وَإِيَّاهُمْ أَعْلَى قَرَادِيسِ الْجَنَانِ بِفَضْلِهِ الشَّامِلِ لِرُطْفَةِ الْبَاهِ، آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى تِسْعَةً وَتِسْعِينَ إِسْمًا مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ»

از ابوهريره رضي الله عنه روايت است كه راويان خدا را نود و نه اسم است، كسى كه اين اسم‌ها را بشمارد و سلم فرمود: «محققاً خدا را نود و نه اسم است، كسى كه اين اسم‌ها را بشمارد به بهشت مى‌رود.» (يعنى كسى كه نام‌هاى پروردگار را نود و نه بار بر كند و به آن‌ها ايمان داشته باشد و بفهمد كه از نام‌هاى پروردگار است و به بفهمد آن آراسته گردد، به بهشت وارد خواهد شد.)

نود و نه اسم خدا عبارتند از:

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِمِّنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ الْقَهَّارُ الْقَهَّارُ الْوَهَّابُ

الرَّزَّاقُ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الْخَافِضُ الرَّافِعُ الْمُعِزُّ الْمُذِلُّ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ الْحَكَمُ الْعَدْلُ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ الْحَلِيمُ الْعَظِيمُ الْعَفُورُ الشَّكُورُ الْعَلِيُّ
 الْكَبِيرُ الْخَفِيفُ الْمُقِيتُ الْحَسِيبُ الْجَلِيلُ الْكَرِيمُ الرَّقِيبُ الْمُجِيبُ الْوَاسِعُ
 الْحَكِيمُ الْوَدُودُ الْمَجِيدُ الْبَاعِثُ الشَّهِيدُ الْحَقُّ الْوَكِيلُ الْقَوِيُّ الْمَتِينُ الْوَلِيُّ
 الْحَمِيدُ الْحَاصِي الْمُبْدِي الْمُعِيدُ الْمُحْيِي الْمُمِيتُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْوَاحِدُ
 الْمَاجِدُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الْقَادِرُ الْمُقْتَدِرُ الْمُقَدِّمُ الْمُؤَخَّرُ الْأَوَّلُ الْآخِرُ
 الظَّاهِرُ الْبَاطِنُ الرَّبُّ الْمُتَعَالَى الْبَرُّ الثَّوَابُ الْمُنْتَقِمُ الْعَفُوُّ الرَّؤُوفُ مَالِكُ
 الْمُلْكِ ذَوِ الْجَلَالِ الْإِكْرَامِ الْمُتَسِطُّ الْجَامِعُ الْغَنِيُّ الْمُغْنِي الْمُعْطِي الضَّارُّ
 النَّافِعُ الثَّوَرُ الْهَادِي الْبَارِعُ الْبَاقِي الْإِرْثُ الرَّشِيدُ الصَّبُورُ

اسماء الله الحسنى همه نابع برکت و همه نمایشگر سعادت است تا
 مؤمن از خواندن هر نامی، تطبیق سنی آن را برای خود فراهم نماید.

مؤمن از نام پربرکت «الرحیم» شیوة مهربانی به همه چیز و همه شخص را
 می آموزد و از نام پرسعادت «الغنی» روش اسباب ان امثال خود را فرا می گیرد و
 از نام سراسر شکوهمند «العزیز» راه عزت نفس و دوری از ذل را به خاطر
 می سپارد؛ و بر این قیاس از هر نام پربرکتی تطبیق عملی آن را می سازد
 و گرنه چه سودی است که آدمی راه غفلت بگیرد و از اسماء الله الحسنى
 درسی نیاموزد. خدای تعالی می فرماید:

﴿قُلْ اَدْعُوا اللَّهَ اَوْ اَدْعُوا الرَّحْمٰنَ اِنَّمَا مَّا تَدْعُوْنَ فَلَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی﴾ یعنی:
 «ای پیغمبر خدا، به مردم بگو به نام الله از او تعالی خواهش نمایید و یا به نام
 الرحمن از او تعالی بخواهید. هر کدام از نام های پروردگار را بخواهید بجاست؛
 برای الله بهترین نام هاست؛ به آن نام ها از خدا مطالب خود را بخواهید.»

مرحوم شیخ عبدالرحمن شیخ یوسف مستخلص به همت در سال ۱۲۷۴ هـ ق در بستک به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی و تربیت و ارشاد عرفانی وی نزد برادر بزرگ‌ترش شیخ اسحق بن شیخ یوسف در بستک انجام گرفت. در اواخر ترجمه کتاب مولود برزنجی می‌نویسد:

وبین مرشد بنده شیخ اسحق سر دفتر عاشقان مشتاق

بر مقعد صدق جاش فرما بر علم و کمال وی بیفزا

تولفات وی عبارتند از:

۱ - دیوان همت بستکی: این دیوان شامل قصائد، مراثی، مثنویات، غزلیات، رباعیات، مردات، معماها، مخمسات و غیره می‌باشد که از سن پانزده سالگی تألیف آن شروع نمود و بنا به نوشته وی در مقدمه دیوان در سال ۱۲۹۴ در سن بیست و هجدهگی، پایان رسانیده است؛ رحمت الله علیه!

این کتاب در سال ۱۳۰۶ هـ ق با همت و سعی و خط مرحوم محمد طیب خان هوشمند فرزند محمد حبیب خان بن محمد عزیز خان بن مصطفی خان ابن احمد خان بزرگ بن محمد رفیع خان بن عبدالهادی خان بن شیخ محمد خان بن شیخ عبدالقادر العباسی الهاشمی و با همت مرحوم محمد احمد محمد کیتال در دبی به چاپ رسیده است.

نمونه‌ای از غزلیات دیوان:

عاری ز عیب ذاتش لا إله إلا هو

خالی ز ریب ذاتش لا إله إلا هو

او عالم و علیم است، او راحم و رحیم است

او حاکم و حکیم است لا إله إلا هو

دارای بی‌وزیر است، سلطان بی‌نظیر است

او قادر و قدیر است لا إله إلا هو